

Elleri Bağlı Bir Ası Olgusu

A Hanging Case Whose Hands were Tied

Dr. Rıza YILMAZ,^a
Dr. Zerrin ERKOL,^b
Dr. Celal BÜTÜN,^c
Dr. Fatma Yücel BEYAZTAŞ,^c
Dr. Ayşegül ERTAN,^a
Dr. Bora BÜKEN^d

^aAdalet Bakanlığı
Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, İSTANBUL
^bAdli Tıp AD,
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
İzzet Baysal Tıp Fakültesi, BOLU
^cAdli Tıp AD,
Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi,
SİVAS
^dAdli Tıp AD,
Düzce Üniversitesi
Tıp Fakültesi, DÜZCE

Geliş Tarihi/Received: 23.11.2007
Kabul Tarihi/Accepted: 29.04.2008

06-09 Eylül 2007 tarihleri arasında
Manisa'da gerçekleştirilen 6. Anadolu
Adli Bilimler Kongresi'nde poster bildiri
olarak sunulmuştur.

Yazışma Adresi/Correspondence:
Dr. Zerrin ERKOL
Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
İzzet Baysal Tıp Fakültesi,
Adli Tıp AD, Gölköy, BOLU
zerrinerkol@gmail.com

ÖZET Ası, dünyada olduğu gibi ülkemizde de intihar amacıyla en çok kullanılan yöntemler arasında bulunmaktadır. Literatürde genel ası olguları yanında, nadiren elleri ve/veya ayakları bağlı olarak gerçekleştirilmiş ve ilk bakışta cinayet izlenimi verebilen intihar orijinli ası olguları görülebilmektedir. Yazıda ası yöntemi ile intihar eden 23 yaşında, üniversite öğrencisi bir erkek olgu sunuldu. Aynı evde birlikte yaşadığı öğrenci arkadaşı tarafından cesedi, evin merdiven boşluğuna asılı durumda bulunduğu bildirilen olgunun olay yeri incelemesinde, ellerini vücudunun ön tarafında şeffaf koli bandı ile bağladığı; başını merdiven korkulukları ile başı arasına yerleştirdiği koltuk minderine yasladığı gözlemlendi. Merdiven korkuluklarına bağlanan kalın urganın ası materyali olarak kullanıldığı olayda, 5 yıldır psikiyatrik tedavi gördüğü bildirilen kurbanın olay yerinde ev arkadaşı ve ailesine hitaben veda notu bıraktığı belirlendi. Otopsi bulgularına göre ölümün asiya bağlı mekanik asfiksi sonucu gerçekleştiği tespit edildi. Makalede ellerini bağladıktan sonra ası yöntemi ile intihar eden söz konusu olgu sunularak, literatürdeki benzer nitelikli ası olguları gözden geçirildi.

Anahtar Kelimeler: İntihar, adli tıp, ası

ABSTRACT Hanging is among the most using suicide methods in our country as in the world. Hanging cases whose hands and/or legs were tied and whose first impression might be evaluated as homicide could be seen rarely in literature, besides common hanging cases. In this paper, a case of 23-year-old man who was a university student and committed suicide by hanging method, was presented. Victim's corpse was found in hanged position in the stairs space of home by his friend who is a student and living with him in the same home. In the scene investigation, it was seen that the victim had bound his hands with a lucid package band in front of his body and had propped his head to a cushion, which had been accommodated between the banister and his head by himself. It was determined that the thick rope was used as hanging material in the event and the victim who had been treating psychiatrically for five years, had left a suicide note addressing to his home friend and his family. According to the autopsy findings, death was due to mechanical asphyxia caused by hanging. In this article, similar hanging cases were revised in literature by presenting this case who had committed suicide by hanging method after he had tied his hands.

Key Words: Suicide, forensic medicine, hanging

Türkiye Klinikleri J Foren Med 2008;5:75-79

GİRİŞ VE AMAÇ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; 1996-2005 dönemindeki her yıl için, ülkemizde görülen intiharlar en sık ası yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.¹ Benzer şekilde Kahramanmaraş, Malatya,

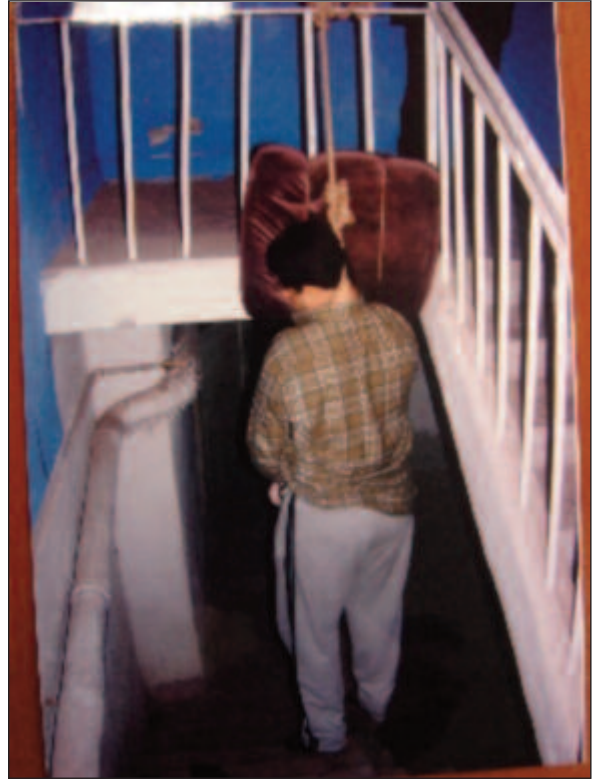
Edirne, Adana, Sivas, Konya, Ankara’da bölgesel olarak belirli dönemlerde yapılan çalışmalarda da intihar yöntemi olarak en sık asi’nin kullanıldığı belirlenmiştir.²⁻⁸ Yurtdışında yapılan bazı çalışmalarda da asi’nin en sık kullanılan intihar yöntemi olduğu ifade edilmiştir.⁹⁻¹²

Literatürde çok nadir olarak elleri ve/veya bacakları bağlanmak suretiyle gerçekleştirilmiş ve ilk bakışta cinayet izlenimi verebilen intihar orijini asi olguları görülebilmektedir.¹³⁻¹⁹ Yazıda ellerini şeffaf koli bandı ile birbirine bağlayıp, başının sağ yan kısmını merdiven korkuluklarına çamaşır ipi ile sabitlediği koltuk minderine yaslayarak gerçekleştirdiği asi yöntemi ile intihar eden 23 yaşındaki erkek olgu sunulmuş, literatürdeki benzer nitelikli asi olguları gözden geçirilmiştir.

OLGU SUNUMU

23 yaşında, üniversite öğrencisi olan olgunun, aynı okulda öğrenci olan arkadaşı ile aynı evde birlikte kaldıkları öğrenildi. Ev arkadaşının ifadesinde; Olay günü 03.00-05.00 saatleri arasında ders çalıştığını, bu sırada arkadaşının odasında televizyon seyrettiğini, saat 05.00 sıralarında yattığında arkadaşının televizyon seyretmeye devam ettiğini, saat 07.00’de kalkarak okula gittiğini, bu sırada arkadaşının halen televizyon seyrettiğini, akşam saat 19.00 sıraları eve geldiğinde arkadaşını merdiven boşluğunda korkuluk demirlerine asılı durumda bulduğunu anlattığı belirlendi. Yakınlarının verdiği ifadelerde; 4 kardeşi bulunan ölenin 5 yıldır psikiyatrik tedavi gördüğü, başka bir Üniversite’de öğrenci olan ağabeyinin de psikiyatrik rahatsızlığının olduğu öğrenildi. Ancak ölenin ve ağabeyinin psikiyatrik rahatsızlığı, kullandığı ilaçlar ile ilgili daha detaylı bilgiye ulaşılamadı.

Aynı gün saat 21.00’de gerçekleştirilen olay yeri incelemesinde; Olgunun müstakil üç katlı binanın giriş kapısı yanında bulunan demir korkuluğa kalın urgan ile asılı durumda bulunduğu, başının sağ yanının demir parmaklığa naylon çamaşır ipi ile bağlanmış bir adet koltuk minderine yaslanmış olduğu görüldü (Resim 1). Gözlükleri takılı durumda olan olgunun üzerinde kareli gömlek, alt eşofman ve bir çift çorap bulunduğu gözlemlendi. Olgunun ayaklarının yerden 60 cm yükseklikte bulunduğu

RESİM 1: Cesedin olay yerindeki görünümü.

ve yere temas etmediği, olayın “tam asi” şeklinde gerçekleştiği belirlendi. Merdivenin 6. basamağı üzerinde ölene ait bir çift terlik tespit edildi. Birinci basamak hizasındaki zeminde devrilmiş durumda bir adet plastik banyo taburesi ile 7 adet kitap bulunduğu saptandı. Kurbanın ellerinin, vücudunun ön tarafında şeffaf koli bandı ile birbirine bağlanmış olduğu, bandın halen ellerin sol yan kısmından sarkar durumda olduğu görüldü (Resim 2). Korkuluklara ipin asıldığı asi noktası ile boyundaki ipin düğümü arasındaki mesafenin 70 cm olduğu saptandı. Olay yerinde ölenin ev arkadaşı ile ailesine hitaben büyük boy not kağıdına yazılmış, intihar etmeye çok uzun zaman önce karar verdiğini ifade eden ve özür dileyen veda notu ile kül tablasında iki adet sigara izmariti bulunduğu belirlendi. Cesedin el bileklerindeki koli bandı olay yerinde dikkatli şekilde çıkarıldı. Bandın bileklere üç kat halinde sarılmış olduğu, bileklerde bant ile uyumlu bası izleri bulunduğu görüldü. Bandın, ölenin kendisi tarafından, elleri ve ağzının yardımıyla mevcut şekilde el bileklerine sarılmasının,

RESİM 2: Cesedin ellerinin, vücudunun ön tarafında kolu bandı ile birbirine bağlanmış görünümü.

fiziksel açıdan mümkün bulunduğu gözlemlendi. Ceset otopsi yapılmak üzere otopsi salonuna kaldırıldı.

Otopsi salonunda yapılan dış muayenede; 189 cm boyunda, 100-110 kg ağırlığındaki cesette ölü katılığının devam ettiği, ölü lekelerinin sırtta ve sırtüstü yatışa göre olağan bölgelerde oluştuğu gözlemlendi. Boyun ön kısımdan başlayıp, her iki yanda yükselici-yüzeyleşici vasıfta uzanan, 2.5 cm eninde, yaklaşık 0.5 cm derinlikte, kenarlarında sıyrık ve ekimozlar bulunan, olay yerinde ölenin boynundan çıkarılan ası materyali (organ) ile uyumlu görünümde telem mevcut olduğu, dilin dişler arasında sıkıştığı, ağız ve burundan kan geldiği belirlendi (Resim 3).

İç muayenede; Saçlı deri altında hiperemi ve yaygın peteşial kanamalar ile beyinde ödem ve hiperemik görünüm saptandı. Sol sternokleidomastoid kasın üzerinde, klavikula komşu bölgesinde 1 cm çaplı kanama ile boyun sağ-üst bölgesinde, teleme uyan alanda, sternokleidomastoid kasın iç kısmında, 1 cm çaplı kanama alanı gözlemlendi. Her iki akciğerde yaygın subplevral peteşiyal kanamalar, trakea yüzeyinde açık pembe renkte ödem sıvısı ile hyoid kemik sağ boynuzunda çevresi ekimozlu kırık izlendi. Mide içerisinde az miktarda açık kahverengi renkte, spesifik koku alınmayan sıvı bulunduğu, tüm iç organların hiperemik görünümde olduğu tespit edildi. Beyin 1650 gr, kalp 500 gr, sağ akciğer 780 gr, sol akciğer 700 gr, karaciğer 2200 gr tartıldı. Ya-

pılan histopatolojik incelemede myokard, beyin, akciğer, karaciğer, böbrekte hiperemi tespit edildiği; kan, idrar ve iç organ örneklerinde yapılan toksikolojik incelemede aranan alkol, uyutucu, uyuşturucu ve toksik maddelerin hiçbirinin bulunmadığının kayıtlı bulunduğu görüldü. Olay yerinden alınan iki adet sigara izmaritindeki tükrük örneklerinin, kurbanın kan örneği ile genotipik olarak uyumlu olduğu tespit edildi. Olgunun soruşturma evresi sonucunda; olayın gelişimi, ölenin tıbbi geçmişi, olay yerinde veda notu bulunması, olay yeri incelemesinde tespit edilen cesedin el bileklerinde kolu bandının bağlanması, koltuk minderinin korkuluklara sabitlenmesi gibi bulguların fiziksel açıdan ölenin kendisi tarafından gerçekleştirilebilecek nitelikte olması, zeminde ası fiilini gerçekleştirmek için üzerine çıkmak amacıyla kullanılmış olabileceği düşünülen devrilmiş durumda bir adet plastik banyo taburesi ile 7 adet kitap bulunması, otopside olay yerinde ölenin boynundan çıkarılan ası materyali (organ) ile uyumlu görünümde telem ile teleme uyan alanda boyun adaleleri üzerinde ve içerisinde iki adet kanama tespit edilmesi, histopatolojik incelemede iç organlarda hiperemi gözlenmesi ve cesetten alınan kan, idrar ve iç organ örneklerinde yapılan toksikolojik incelemede aranan alkol, uyutucu, uyuşturucu ve toksik maddelerden hiçbirinin bulunmaması gibi bulgular birlikte değerlendirildiğinde; kişinin ölümünün intihar orijinli asiya bağlı mekanik asfiksi sonucu meydana geldiği kararına varıldığı, Cumhuriyet Savcılığı tarafından adli dosyaya takipsizlik verildiği saptandı.

RESİM 3: Cesedin boynundaki telem görünümü.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Ası olguları çoğunlukla intihar orijinli olarak meydana gelmekte olup, kaza orijinli asılar nadir görülmektedir. Cinayet orijinli ası olgularına ise son derece ender rastlanmaktadır.²⁰⁻²² Elleri bağlı ası olguları yine nadir olarak gözlenmekte, bu tür olgular ilk bakışta cinayet izlenimi verebilmektedir. Oysa ki ellerin bağlanma şekli ölenin kendisi tarafından meydana getirilebilecek nitelikte olduğu takdirde, bu durum, tek başına cinayetin delili olarak kabul edilmemelidir. Literatürde nadir sayıda da olsa elleri bağlı olarak gerçekleştirilmiş intihar orijinli ası olgusuna rastlanabilmektedir.¹³

Özkök ve ark., elleri bağlı intihar orijinli bir ası olgusu bildirmiştir.¹⁴

Turla ve Özkanlı, kendisini dairesinin kapısında çatıya çıkan boşluğa asarak intihar eden 41 yaşında bir erkek olgu sunmuştur. Yazarlar; son zamanlarda işindeki kötü gidiş nedeniyle psikolojik sıkıntı yaşadığı bildirilen olgunun her iki el bileğini aynı tip kablo ile bacaklarına bağladığını, evinde veda notunun olduğunu, yatağın üzerinde asıda kullanılan kablo ile aynı vasıfta kablo parçaları bulunduğunu, ölenin bu değişik bağlama yöntemini öncelikle el bileklerine ayrı ayrı çift sıra kabloyu bağladıktan sonra bacak genişliğinde ikinci bir serbest çember yapıp merdivene çıkma ve her bir ayağını kaldırarak bu çemberlerden geçirip yukarıya kadar çekme suretiyle yaptığı kanaatine varıldığını ifade etmiştir.¹⁵

Tuğcu ve ark., ası yöntemi ile intihar eden 22 yaşında bir erkek olgu bildirmiştir. El bilekleri vücudunun ön kısmında birbirine bağlı olan olgunun postmortem biyokimyasal incelemesinde, kanda triiyodotironin seviyesinin 13.71 pg/ml (referans değeri: 2.57-4.43 pg/ml) olarak tespit edildiğini, olgunun kişinin ellerini bağlayarak ası fiilini gerçekleştirmesinin yanında tiroid hormon seviyesinde yükseklik saptanmasının ilginç bulunduğunu ifade etmiştir.¹⁶

Marsh ve ark., arkadaşları tarafından yatak odasında, boynundaki elektrik kordonu ile tavana asılı durumda bulunan, elleri vücudunun arka kısmında bağlı ve ağzının içerisinde çorap tıkacı mev-

cut olan 30 yaşında, intihar orijinli bir ası olgusu sunmuştur. Yazarlar, olgunun yatağının başucunda detaylı fakat tümü gerçek dışı ası fantezilerini içeren ve olgunun ellerini bağlamasına ve ağzına çorap tıkasına yol gösterici olduğunu düşündükleri bir kitap bulduklarını, bu tür olgularda cinayet ve otoerotik kazanın da düşünülmesi gerektiğini belirtmiştir.¹⁷

Goonetilleke, intihar orijinli sıra dışı iki ası olgusu sunmuş, ilk olgunun sol elinin sol uyluğuna bağlı, baş ve yüz bölgesinde ise kalın bir kışlık palto sarılı olduğunu, ikinci olgunun ellerinin de vücudunun arka kısmında bağlanmış bulunduğunu anlatmıştır.¹⁸

Krzyzanowski ve ark., kol ve/veya bacakları bağlı 6 intihar orijinli ası olgusu yayınlamıştır.¹⁹

Demirci ve ark., 17 olguluk intihar orijinli ası serilerinde 4 olgunun ellerini bağladığını, 1 olgunun hem ellerini hem ağzını bağladığını, 1 olgunun sadece ağzını bağladığını, 11 olgunun ise boyundaki ası ipinin altına yumuşak cisim yerleştirdiğini belirtmiştir. Yazarlar olguların ellerini ası fiilinden vazgeçmeyi önlemek, ağzını bağırarak yardım istemesine mani olmak için bağladıkları, boynundaki ipin altına yumuşak cisim yerleştiren olguların ise fiil sırasında acı çekmeyi önlemek için böyle bir girişimde buldukları kanaatine vardıkları yönünde görüş bildirmiştir.¹³

Bizim olgumuzun da ellerini bağlamasının, Demirci ve ark.nın görüşüne benzer şekilde ası fiilinden son anda vazgeçme riskini ortadan kaldırmak amacıyla yönelik olduğunu düşünüyoruz. Olgunun başını merdiven korkuluğuna çamaşır ipi ile bağladığı mindere yaslamasının ise, fiil sırasında başının demir korkuluklara çarpmasını önleme amacından kaynaklandığı kanaatindeyiz. Söz konusu literatürlerde belirtilen olguların tümünde cesedin ellerinin, bulunduğu şekliyle kendisi tarafından bağlanmasının mümkün bulunduğu görülmüş olup, bizim olgumuzun da ellerini, kendi fiili ile vücudunun ön tarafında şeffaf koli bandı kullanarak birbirine bağlamasının mümkün olduğu belirlenmiştir.

İntihar girişiminde bulunan ya da bulunacak kişilerin mektuplarında ölümden sonrasının planlanmasının, vasiyetnamenin yazılmış olmasının,

mal varlığının dağıtılmasının istenmesinin, mektuplardaki özür dilemenin, suçlamaların şiddetinin, girişimin ciddiyetinin işareti olduğu belirtilmektedir.²³ Olgumuzun bıraktığı notta intihar eylemine çok uzun zaman önce karar verdiğini belirtmesi ve ailesinden-ev arkadaşından özür dilemesi, ellerini bağlaması ve başını yaslayacağı yastığı korkuluklara yerleştirilmesi şeklindeki davranışları; intihar eylemini ciddi ve planlanmış olarak gerçekleştirdiğinin belirtisi olarak yorumlanmıştır.

Sonuç olarak; asi olgularında ellerin ve/veya bacakların bağlanmış olmasının, olayın intihar ol-

madığını göstermeyeceği unutulmamalıdır. Olayın gelişimi ve ölenin tıbbi geçmişi ile ilgili olarak alınacak detaylı bilgi, olay yeri incelemesi, cesedin olay yerinde bulunduğu orijinal pozisyonunda ellerin bağlanma şeklinin detaylı olarak tetkiki ve bu fiilin ölen tarafından gerçekleştirilmesinin mümkün olup olmadığının ayırımı, otopsideki dış ve iç muayene bulguları ile histopatolojik ve toksikolojik inceleme sonuçları birlikte değerlendirilerek olayın intihar şeklinde gerçekleşip gerçekleşmediğinin ayırımının yapılabileceği akılda bulundurulmalıdır.

KAYNAKLAR

1. http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=108 (Erişim: 03.09.2007).
2. Erkol Z, Beyaztaş FY, Büken B, Erkol H. Kahramanmaraş İli'ndeki İntihar Orijinli Ölüm Olgularının Analizi. Türkiye Klinikleri Adli Tıp Dergisi 2007;4:7-16.
3. Çelbiş Ö, Özdemir B. Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda 1999-2002 Yılları Arasında Ölüm Muayene ve Otopsiyer Yapılan İntihar Olguları. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 2005; 12:173-6.
4. Yılmaz A, Azmak D. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Ocak 1984-Haziran 1993 Arasında Yapılmış 197 Adli Otopsinin Değerlendirilmesi. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri 1-5 Kasım 1993 Antalya: Poster Sunulan Kitabı; 319-26.
5. Salaçin S, Gülmen MK, Çekin N, Şen F. Adana'da Kaza, Cinayet ve İntiharlarda Ölüm Nedenleri ve Rastlanma Sıklığı. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri 1-5 Kasım 1993 Antalya: Poster Sunuları Kitabı; 327-31.
6. Katkıcı U, Özkök MS, Özkara E. Sivas İli'nde İntihar Olgularının Değerlendirilmesi. 1. Adli Bilimler Kongresi 12-15 Nisan 1994, Adana: Kongre Kitabı; 115-8.
7. Demirci Ş, Günaydin G, Doğan KH, Sunam GS. 2001-2002 Yıllarında Konya'da Gerçekleştirilen İntihar Olgularının Retrospektif Değerlendirilmesi. II. Anadolu Adli Bilimler Kongresi, 30 Ekim-2 Kasım 2003, Kayseri: Bildiri Özet Kitabı. Poster-4.
8. Tunalı İ, Kendi Ö, Bilge Y, Tümer AR. Ankara Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nda Yapılan 3951 Adli Otopside Tespit Edilen İntihar Vakaları Üzerine Bir Araştırma. Ankara Üniv Hukuk Fak Dergisi 2000; 47:153-61.
9. Renberg ES, Jacobsson L. Some aspects of the dynamics in suicide rates and the relevance for prevention: A Northern Swedish study, 1952-1995. Nord J Psychiatry 1999; 53:257-66.
10. Pridmore S, Lawler A, Couper D. Hanging and poisoning autopsies in Fiji. Aust N Z J Psychiatry 1996;30:685-7.
11. Alja V, Galina P, Tomaz Z, Tina TP, Martina T, Joze B, Radovan K. Suicide Victims in Slovenia and Serotonergic System. Fifth Congress of the Balkan Academy of Forensic Sciences, 3-7 June 2007, Ohrid, Republic of Macedonia: Book of Abstracts; 99.
12. Elfawal MA. Cultural influence on the incidence and choice of method of suicide in Saudi Arabia. Am J For Med Pathol 1999;20: 163-8.
13. Demirci S, Dogan HK, Erkol Z, Deniz I. Precautions to Avoid Abandoning the Action of Hanging and Suffering in Suicidal Hanging Cases. Fifth Congress of the Balkan Academy of Forensic Sciences, 3-7 June 2007, Ohrid, Republic of Macedonia: Book of Abstracts; 111.
14. Özkök MS, Katkıcı U, Karaduman F. Bir Olgu Nedeniyle Asiya Bağlı Ölümde Orijin Değerlendirmesi. Adli Tıp Bülteni 2000;5:98-9.
15. Turla A, Özkanlı Ç. Asıda Ellerin Bağlanması: Olgu Sunumu. Adli Bilimler Dergisi 2006;5:35-9.
16. Tuğcu H, Özsoy S, Toygar M, Doğan T, Demirel B, Safalı M. Ası Sonucu Bir Ölüm Olgusu. 7. Adli Bilimler Kongresi 11-14 Mayıs 2006, Konya: Özet Kitabı; 91.
17. Marsh TO, Burkhardt RP, Swinehart JW. Self-inflicted hanging with bound wrists and a gag. Am J Forensic Med Pathol 1982;3:367-9.
18. Goonetilleke UK. Two unusual cases of suicide by hanging. Forensic Sci Int 1984;26:247-53.
19. Krzyzanowski M, Jankowski Z, Piesniak D, Wilmanowska A. Cases of hanging with bound limbs- suicide, homicide or accident. Arch Med Sadowej Kryminol 2002;52:371-9 (Abstract).
20. Leth P, Vesterby A. Homicidal hanging masquerading as suicide. Forensic Sci Int 1997; 85:65-71.
21. Vieira DN, Pinto AE, Sa FO. Homicidal hanging. Am J Forensic Med Pathol 1988;9:287-9.
22. Erkol Z. Cinayet Orijinli Bir Ası Olgusu. Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 1995;6:106-15.
23. Odağ C. "İntihar" Psikiyatri Temel Kitabı Cilt 2 içinde (Editörler: Güleç C, Köroğlu E.), HBY, İstanbul; 1998:857-8.